30.5.2016

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 7 §:ää. Lakiesitys liittyy maatalousyrittäjän oikeuteen saada sijaisapua sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneen työkyvyttömyyden perusteella.

Esityksessä ehdotetaan, että määräaikainen tapaturmaeläke ja sitä vastaava liikennevakuutuslain
mukainen korvaus olisi sijaisavun perusteena enintään kolmen vuoden ajalta vahinkopäivästä
ja liikennevahingosta. Perusteluna tälle on, että tavoitteena on ollut rajata työkyvyttömyyssijaisapuperusteen kesto lähtökohtaisesti enintään kolmeen vuoteen eläketapahtumasta eli työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyden alkamisesta. Jos työkyvyttömyyttä olisi vielä kolmen vuoden jälkeen, maatalousyrittäjän tulisi sijaisapua saadakseen esittää jokin muu 7 §:ssä mainittu sijaisapuperuste. Tällainen tilanne voisi tulla kyseeseen esimerkiksi ammattitaudeissa, joissa työkyvyttömyyttä aiheutuu vasta hyvin pitkän ajan kuluttua vahinkopäivästä eli ammattitaudin ilmenemisestä.

Tilanteissa, joissa tapaturmasta tai liikennevahingosta ei ole kulunut kolmea vuotta, mutta maatalousyrittäjälle myönnetään tapaturmaeläke tai sitä vastaava liikennevakuutuslain mukainen
korvaus toistaiseksi, maatalousyrittäjän tulisi sijaisapua saadakseen esittää jokin muu
7 §:ssä mainittu sijaisapuperuste.

Esityksessä ehdotetaan, että määräaikainen päiväraha ja tapaturmaeläke ja sitä vastaava liikennevakuutus lainmukainen korvaus tulisi olla myönnetty vähintään 60 %:n työkyvyn alentuman perusteella. Täten määräaikainen tapaturmaeläke ja sitä vastaava liikennevakuutuslain mukainen korvaus olisivat sijaisapuoikeuden perusteena vain silloin, kun henkilölle voisi jo tapaturman tai liikennevahingon aiheuttaman työkyvyn alentuman osalta tulla työeläkejärjestelmästä myönnettäväksi täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen kuntoutustuki. Saadessaan vähintään 60 %:n työkyvyn alentuman mukaista päivärahaa tai määräaikaista tapaturmaeläkettä taikka niitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta, sijaisapua voitaisiin myöntää sijaisapua saavan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen kokonaisuudessaan, toisin sanoen hänen ei voitaisi olettaa osallistuvan osaan maatalousyrityksen töistä.

Jos työkyvyn alentuma jäisi alle 60 %:n, maatalousyrittäjän tulisi sijaisapua saadakseen esittää jokin muu 7 §:ssä mainittu sijaisapuperuste. Tällöin sijaisapuoikeus perustuisi yleisiin työkyvyttömyyden perusteella myönnettyihin etuuksiin, sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan ja työeläkelakien mukaisiin työkyvyttömyyseläkkeisiin.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt

Postiosoite PL 16, 02101 ESPOO **Käyntiosoite** Revontulenpuisto 2, Espoo **Puhelin • Telefon** 029 435 11 **Internet** www.mela.fi • www.lpa.fi
Postadress PB 16, 02101 ESBO **Besöksadress** Norrskensparken 2, Esbo **Faksi • Fax** 029 435 2426 **Y-tunnus • FO-nummer** 0101319-6

Esityksessä ehdotetaan sijaisapuperusteiksi lisättävän myös eräitä sairausvakuutuslain 8 luvun mukaisia etuuksia. Esityksen mukaan sijaisapua saisi siksi ajaksi, jolta maatalousyrittäjälle myönnetään Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa (566/2005), työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa, osakuntoutusrahaa tai kuntoutusavustuksena maksettavaa kuntoutusrahaa taikka työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, liikennevakuutuslain, sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella ansionmenetyskorvausta.

Sijaisapua voisi edellä mainittujen tapaturma- ja liikenne-etuuksien osalta saada enintään kolmen vuoden ajalta tapaturman tai liikennevahingon sattumisesta yhdenmukaisesti edellä ehdotetun kanssa. Edellä mainittujen kuntoutusetuuksien osalta maatalousyrittäjän tulisi sijaisapua saadakseen lisäksi osoittaa työkyvyttömyytensä maatalousyrittäjätyöhön, koska näitä etuuksia voi tietyissä tilanteissa saada myös ilman työkyvyttömyyttä. Sijaisapuun edellä mainittujen etuuksien osalta ei kuitenkaan olisi oikeutta silloin, kun etuus perustuu maatalousyrittäjän ammatilliseen uudelleenkouluttautumiseen, eikä hänen ole enää tarkoitus palata maatalousyrittäjätyöhön.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 7 §:ään ehdotettujen muutosten tarkoituksena on saattaa maatalousyrittäjän mahdollisimman tasavertaiseen asemaan työkyvyttömyysperusteisen sijasavun enimmäiskeston osalta, mutta kuitenkin siten, että tämä aiheuttaisi mahdollisimman vähän hallinnollisia toimenpiteitä sekä maatalousyrittäjille että viranomaisille.

Mela on ollut mukana lakiesityksen valmistelussa. Melan käsityksen mukaan lakiesitys on tarpeellinen ja perusteltu.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos

Antti Huhtamäki
Johtaja

Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt

Postiosoite PL 16, 02101 ESPOO **Käyntiosoite** Revontulenpuisto 2, Espoo **Puhelin • Telefon** 029 435 11 **Internet** www.mela.fi • www.lpa.fi
Postadress PB 16, 02101 ESBO **Besöksadress** Norrskensparken 2, Esbo **Faksi • Fax** 029 435 2426 **Y-tunnus • FO-nummer** 0101319-6